

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

11 maja 2021

nr 35 (LXXVI)

cena: 13 Kč

WIADOMOŚCI
CZESKI DZIENNIKARZ
O POLSKIEJ KAMPANII
STR. 3

REGION
POWSTAJE
»MAŁA TRISIA«
STR. 4

SPORT
ZŁOTE KOLCE
POZAPINANE NA
OSTATNI GUZIK STR. 9

»Wakacje na Zaolziu« także w nowych miejscach

WYDARZENIE: Dzieci, które w tym roku szkolnym bardzo mało czasu spędziły ze swoimi rówieśnikami i nie uczestniczyły w żadnych wspólnych imprezach, podczas wakacji będą mogły to nadrobić. Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w RC wraz z Centrum Polskim Kongresu Polaków szykują kolejną edycję „Wakacji na Zaolziu”. Półkolonie odbędą się w Czeskim Cieszynie, Trzyńcu, Bystrzycy i Karwinie.

Danuta Chlup

W ubiegłą środę Rada Kongresu Polaków w Republice Czeskiej decydowała o dwóch projektach. Przyznała na nie dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Zaolzia KP.

– Michał Przywara przedstawił projekt „Wakacje na Zaolziu 2021”. Został on przyjęty jako projekt sterowany Rady Kongresu Polaków i otrzyma dofinansowanie w wysokości 345 600 koron. Drugim projektem sterowanym jest „Historia ojczyzny i regionalizm na pograniczach”, opracowany przez Józefa Szymeczka. Rada przyznała na niego dofinansowanie w wysokości 24 tys. koron – poinformował kanclerz Kongresu Polaków w RC Piotr Polok. Józef Szymeczek, wiceprezes Kongresu Polaków, wyjaśnił w rozmowie z „Głosem”, że przygotowany przez niego projekt obejmuje wydanie publikacji, której tematem jest nauczanie historii na różnych pograniczach, nie tylko polsko-czeskim.

„Wakacje na Zaolziu” będą przedsięwzięciem zakrojonym na dużą skalę – zarówno ze względu na zasięg geograficzny (obejmując kilka miejscowości na Zaolziu), jak i nakłady finansowe. Łączne koszty mają przekroczyć 700 tys. koron. Projekt otrzyma dofinansowanie nie tylko z Funduszu Rozwoju Zaolzia, ale też z innych źródeł – m.in. z funduszy województwa morawsko-śląskiego.

Koordynator Michał Przywara zachęca rodziców, aby zapoznali się z programem i zgłaszali dzieci na poszczególne turnusy projektu. Informacje i zgłoszenia mają być dostępne od środy na stronie internetowej Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej smprc.net. Półkolonie są przeznaczone dla dzieci w wieku 6-11 lat. Rodzice będą uisz-

• W ramach zeszłorocznych „Wakacji na Zaolziu” odbyły się m.in. zajęcia kreatywne w siedzibie Kongresu Polaków w Czeskim Cieszynie.
Fot. DANUTA CHLUP

345 600

koron – taką kwotę Rada Kongresu Polaków wesprze cykl półkolonii dla dzieci „Wakacje na Zaolziu”

czali opłaty w wysokości 180 koron na dzień, w cenie jest obiad, dwie przekąski, napoje.

– Tegoroczne „Wakacje na Zaolziu” będą trwały od 7 lipca do 27 sierpnia, czyli praktycznie przez całe wakacje – poinformował Przywara. – Realizowane będą w czterech miejscach. Nowością jest Polska Szkoła Podstawowa przy ul. Dworcowej w Trzyńcu, gdzie będą głównie zajęcia sportowe, ponieważ będziemy korzystali z nowoczesnej sali gimnastycznej. W Czeskim Cieszynie mamy trzy miejsca:

Dom PZKO w Sibicy oraz boisko przy polskiej szkole, harcówkę Harcerskiej Drużyny Wodnej „Opty” przy ul. Grabińskiej oraz – to także nowość – Dom PZKO w Mostach. Prócz tego będą półkolonie w Domu i Parku PZKO w Bystrzycy oraz w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie – przy współpracy z Drużyną Harcerską „Wielka Niedźwiedzica”. Prócz tematycznych programów przedpołudniowych będą także zajęcia popołudniowe – gry i zabawy, głównie na świeżym powietrzu, wycieczki.

Miejscowe Koło PZKO w Czeskim Cieszynie-Mostach już się przygotowuje do premierowych półkolonii. Odbędą się dwa turnusy – jeden w lipcu i jeden w sierpniu. Nazwa „Poszukiwacze przygód” obiecuje ciekawe zajęcia.

– Cztery młode wolontariuszki z naszego Miejsowego Koła będą opiekowały się dziećmi i przygotowują dla nich program. W planie są gry ruchowe, zajęcia kreatywne, odwiedziny remizy strażackiej i farmy, dzień olimpijski – zapowiedział prezes MK PZKO Marek Dywor.

Bardzo ciekawie zapowiada się lato na półkoloniach w trzynieckiej podstawówce.

– „Wakacje na Zaolziu” będą się u nas odbywały przez całe wakacje. Oddamy do dyspozycji nasze nowoczesne zaplecze sportowe – salę gimnastyczną, salkę baletową, boisko. Bardzo cieszę się z tego, że zajęcia poprowadzą młodzi ludzie, którzy są absolwentami naszej szkoły – powiedziała „Głosowi” Anna Jeż, dyrektorka PSP im. Gustawa Przeczka.

ZDANIEM... Beaty Schönwald

beata.schonwald@glos.lviv

Między innymi egzaminów wstępnych do szkół średnich, a emocje nadal wrą niczym woda w garnku. Aby utrzymać je w temperaturze wrzenia, czeskie portale internetowe serwują czytelnikom kolejne porcje rozgoryczonych wypowiedzi rodziców i(!) dziadków. W sumie rozumiem ich zawód, bo sama uważam, że moje dzieci są mądre, a wnuczka bezdyskusyjnie najmańdrzejsza i od 25 lat staram się je jak lwica chronić przed żywiołymi kolizjami. Jednak przekonywanie o tym całego narodu daleko wybiega poza moje naturalne instynkty macierzyńskie. Dlatego – przepraszam autorkę za brak empatii – rozbawiła mnie wypowiedź pewnej babci, opublikowana w piątek przez „Seznam Zprávy”. Rozpoczyna się tak: „Wczoraj zdawał egzaminy wstępne do gimnazjum mój wnuk, zaznaczam, że wyjątkowo uzdolniony, jeśli chodzi o matematykę i języki. Po wczorajszym dniu ma mój niezmierny podziw”. W dalszych zdaniach babcia wyjaśnia, że sama, aczkolwiek mury szkolne opuściła przed 60 laty, spróbowała rozwiązać zadania z języka czeskiego, nie miała jednak szansy zmieścić się w czasie. Matematyka, jak przyznała, też była ponad jej siły. Wniosek: jeśli wnuk nie dostanie się do gimnazjum, to nie jego wina, ale wina Cermatu. Nie wiem co prawda, na jakiej podstawie uznawa, że obcujący na co dzień z daną problematyką piętnastolatek będzie sobie radził z poszczególnymi zadaniami równie opornie jak emeryt, ale tego starsza pani nie raczyła wyjaśnić. Pozostałe wypowiedzi miały ten sam wspólny mianownik: oburzenie na Cermat, który przygotował zbyt trudne zadania i „zbija samooceenę młodzieży do poziomu zero”.

Nie zabierałabym głosu w tej sprawie, gdybym nie miała w bliskim pokrewieństwie dziewczętoklastki, która też była na egzaminach wstępnych i też rozwiązywała te wszystkie karkołomne zadania z matematyki i języka czeskiego. Dziewczynka uczęszcza do polskiej podstawówki i dobrze się uczy. Nic mniej, nic więcej. Z egzaminów wyszła w miarę zadowolona. Z poniedziałkowej „matmy”, która była trudniejsza od wtorkowej, nie zdążyła co prawda zrobić kompletu przykładów, ale czeski poszedł jej gładko. Uważa, że skoro w ostatecznym rozrachunku bierze się pod uwagę test z lepszym wynikiem, to nie ma powodu, żeby wpadać w depresję, i cierpliwie czeka na werdykt.

Teraz zastanawiam się tylko, o co tak naprawdę chodzi w tej całej hysterii. Czy o to, że nie wszystkie dzieci będą miały 100 proc. punktów? I czy to tak trudno zrozumieć, że jeśli egzamin ma określić kolejność na liście osób przyjętych do danej szkoły, to nie może mieć charakteru złotego medalu dla każdego uczestnika?

CYTAT NA DZIŚ

Bartosz Marczyk

wiceprezes Polskiego Funduszu Rozwoju

Po tak długim czasie zamknięcia gospodarki i poczucia niepewności, który obniża skłonność konsumentów do wydawania pieniędzy, a firm do inwestowania, możemy mieć do czynienia z prawdziwą eksplozją konsumpcyjną, a następnie inwestycyjną

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Polski Bałtyk nie odpłynął. Jest z nami również w czasach pandemii. Takie widoki tylko w Kołobrzegu. Foto: TOMASZ WOLFF

(jb)

DZIŚ...

11 maja 2021

Imieniny obchodzą: Franciszek, Ignacy, Miranda
Wschód słońca: 5.08
Zachód słońca: 20.16
Do końca roku: 234 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Bez Śmiecenia
Przysłowie: „Gdy przed Pankracym (12.05) nocą przymrozi, lato będzie przepadziście, a jesienią czasy dżdżyste”

JUTRO...

12 maja 2021

Imieniny obchodzą: Dominik, Pankracy
Wschód słońca: 5.06
Zachód słońca: 20.17
Do końca roku: 233 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Wiedzy o Fibromialgii
Przysłowie: „Pankracy, Serwacy i Bonifacy – żli na ogrody chłopacy”

POJUTRZE...

13 maja 2021

Imieniny obchodzą: Maria, Roberta, Serwacy
Wschód słońca: 5.05
Zachód słońca: 20.19
Do końca roku: 232 dni
(Nie)typowe święta: Światowy Dzień Furaha
Przysłowie: „Gdy w maju dobry Serwacy, dobry w czerwcu Bonifacy (5.6)”

POGODA

wtorek

dzień: 19 do 23 °C
noc: 15 do 14 °C
wiatr: 6-9 m/s

środa

dzień: 20 do 24 °C
noc: 15 do 14 °C
wiatr: 2-6 m/s

czwartek

dzień: 11 do 14 °C
noc: 12 do 11 °C
wiatr: 3-4 m/s

Oddali hołd ofiarom II wojny światowej

W sobotę, 8 maja, Republika Czeska świętowała Dzień Zwycięstwa. Dzień wcześniej działacze Miejscowego Koła PZKO w Lesznej Dolnej oraz zwykli mieszkańcy wioski spotkali się przy tamtejszym pomniku ofiar II wojny światowej.

Witold Koźdon

• W piątek po południu pod pomnikiem ofiar II wojny światowej w Lesznej Dolnej złożono wiązanki kwiatów oraz zapalono znicze. Fot. WITOLD KOZDON

Krótką, popołudniową uroczystość miała skromny charakter. Zebrani złożyli przy pomniku wiązanki kwiatów oraz zapalili znicze. – Nie chodzi o wielkie przemówienia, ale o oddanie hołdu, o minutę ciszy i zadumę nad tym, czego my szczęśliwie już nie doświadczyliśmy. Co roku to powtarzamy, ale powiem to raz jeszcze: ci ludzie zginęli za naszą wolność,

bo swojej nie doczekali. Ofiarowali się, byśmy mogli żyć w pokoju. Ale pokój wcale nie musi trwać wiecznie, a my do końca wcale nie powinniśmy się czuć bezpieczni – mówiła Renata Szkucik, prezes Miejscowego Koła PZKO.

Tadeusz Szkucik przypomniał z kolei, że na pomniku wyryto nazwiska 40 osób, które pochodziły z Lesznej

Dolnej i zginęły w czasie II wojny światowej. – Mamy tutaj zarówno Jana Błachę, obrońcę Lesznej, który zginął już 1 września, jak i ofiary rozsiągnięch po całej Europie obozów koncentracyjnych. Nasi mieszkańcy ginęli też w Afryce, ale są tutaj również odnotowane nazwiska – choć nie jest to jeszcze w stu procentach pewne – osób za-

mordowanych w Katyniu. Szkoła natomiast, że kiedy w 1969 roku odsłaniano ten pomnik, nie umieszczono na nim nazwisk ofiar wojny z sąsiedniej Lesznej Górnej. Tam ta lista liczy prawdopodobnie 11 osób – mówił.

Obok działaczy PZKO przy pomniku zjawili się Anna Jeż, dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyncu, Agata Valalikowa, reprezentująca gminę, a także Kazimierz Lipka, prezes Ochotniczej Straży Pożarnej. W krótkim wystąpieniu nawiązał on do czasów, gdy odsłonięto leszniański monument. – Gdy przypominamy sobie, jakie wówczas odbywały się tutaj pochody i uroczystości, robi się trochę smutno. Teraz czasy się zmieniły, ale cieszę się, że nadal są ludzie, którzy pamiętają – mówił Kazimierz Lipka, zaś podobnie przekonywała Renata Szkucik. – Pamiętam, że mając chyba 14 lat deklamowałam przy tym pomniku wiersz. Organizowano wówczas naprawdę wielkie uroczystości, niestety ta tradycja się urwała i w ostatnich latach przychodzimy tutaj tylko my. PZKO-owcy trochę są także o ten pomnik i jego otoczenie. Staramy się również przypominać tę historię młodym, by za jakiś czas to oni tłumaczyli ją kolejnym pokoleniom – mówiła. ▲

78

rowerów i wiele części zamiennych podarowali mieszkańcy Czeskiego Cieszyna podczas pierwszej zbiórki zorganizowanej w ramach akcji „Rowery dla Afryki”. Nadolziańskie jedności, które otrzymały drugie życie, będą służyły dzieciom w Gambii. Partnerem akcji była grupa SMOLO oraz organizacja TRIANON. Zbiórka rowerów jest kontynuowana od poniedziałku 10 maja w Trzyncu, gdzie wspiera ją logistycznie miasto, a organizuje Caritas. Niepotrzebne rowery można zaś oddawać na terenie kompleksu STARS do 21 maja. (wik)

Szrot w płomieniach

Fot. ARC Straży Pożarnej Województwa Morawsko-Śląskiego

W poniedziałek od rana strażacy walczyli z wielkim pożarem magazynu na terenie jednej z firm przy ul. Misteckiej w Ostrawie-Witkowicach. Kłęby czarnego dymu były widoczne z daleka, a w akcji brało udział 31 strażackich zastępów, których dodatkowo wspierał śmigłowiec gaśniczy. Służby wezwały mieszkańców Ostrawy, by nie otwierali okien.

(wik)

W SKRÓCIE...

Motocykliści w akcji

Piękna pogoda sprawiła, że na drogi regionu wjechał motocykliści. Niestety w weekend doszło też do pierwszych poważnych wypadków z ich udziałem. Jeden z incydentów wydarzył się w niedzielę po południu w Hawierzowie. Według wstępnych ustaleń policji kierująca motocyklem marki Yamaha XV wyjeżdżając na ul. Karwińską z ulicy Garażowej wystraszyła się i zdezorientowana zamiast hamować dodała gazu. W efekcie w niekontrolowany sposób wjechała w idących nieopodal pieszych. W wypadku ucierpiał dziecko poruszające się na dziecięcym rowerku. Trafiło ono do szpitala, a policjanci badający przyczynę zdarzenia stwierdzili, że motocyklistka nie posiadała prawa jazdy niezbędnego do kierowania tej klasy motocyklem. Z kolei poważnym urazem motocyklisty zakończył się poniedziałkowy wypadek na drodze 167 między Karwiną a Czeskim Cieszynom na zakręcie w kierunku Stonawy i Suchej Górnej. Około godz. 7.30 rano škoda octavia zderzyła się tam z motocyklem marki Honda 125. 36-letni kierowca auta prawdopodobnie wymusił na motocyklicie pierwszeństwo przejazdu. W trakcie wypadku 17-letni motocyklista odniósł poważne obrażenia i ostatecznie został przewieziony śmigłowcem medycznym do Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie. Obaj kierujący byli trzeźwi, a ruch na drodze przez dwie godziny odbywał się wahadłowo. (wik)

...

Ewakuowani dyplomaci

W niedzielę w Warszawie wylądował samolot z Delhi z trzema osobami wymagającymi pilnej hospitalizacji. Dwie z nich były pracownikami polskiej ambasady w Delhi, trzecią osobą – czeski dyplomata. Wszyscy trafili do warszawskiego szpitala Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. – Samolot wystartował z Delhi w sobotę o godz. 22.40. Zabraliśmy polskiego dyplomatę wraz z małżonką. Jego stan wymagał ewakuacji ze względów medycznych i pilnej hospitalizacji. Dodatkowo zabraliśmy czeskiego dyplomatę. Całą trójkę w trakcie lotu opiekowało się dwóch ratowników medycznych oraz lekarz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego – poinformował media w niedzielę dyrektor Lotniczego Pogotowia Ratunkowego Robert Gałązkowski. – W związku z tym, że był to transport z Indii, odbędzie się pełna izolacja tych osób i cała diagnostyka pod kątem rozpoznania szczepu koronawirusa i leczenia – dodał. Pod koniec kwietnia polski rząd przetransportował już z Indii do kraju specjalnym samolotem chorego na COVID-19 polskiego dyplomatę. Towarzyszyła mu wówczas rodzina, również chora ciężarna żona oraz czworo dzieci. (wik)

Czeski dziennikarz o polskiej kampanii

Wpisuję polską

Kampania Kongresu Polaków na rzecz wpisywania polskiej narodowości w spisie ludności zainteresowała czeskiego dziennikarza Jana Zieglera. Piszę o niej w artykule pt. „Buď hrdým Polákem, ale i českým občanem” („Bądź dumnym Polakiem, a równocześnie czeskim obywatelem”), opublikowanym na forum24.cz. Przeczytamy poniżej spore fragmenty, przetłumaczone na język polski.

»Mniejszość polska zorganizowała ciekawą kampanię z okazji tegorocznego spisu ludności. Deklarowanie narodowości polskiej jest „in”. To wielka różnica w porównaniu chociażby z kampanią na rzecz narodowości morawskiej, która stawia na negację.

Jest rzeczą naturalną, że na Śląsku Cieszyńskim (w sensie Zaolzia – przyp. red.), gdzie żyją dziesiątki tysięcy Polaków, jest wielka liczba mieszaných małżeństw czesko-polskich. Wychowują one swoje dzieci dwujęzycznie – i to dobrze. Widać duch tolerancji zamiast zgubnych animozji. Ponieważ – jak mówi znane przysłowie – ile języków znasz, tyle razy jesteś człowiekiem (...). Polska znacząco wzbogaciła kulturę europejską. Przykładami tego są Kompozytor Fryderyk Chopin, poeta Adam Mickiewicz, reżyser, laureat Oscara za wkład w światową kinematografię Andrzej Wajda i wielu innych. Do moich ulubionych autorów należy laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury Henryk Sienkiewicz. Uważam, że lektura takich klej-

tów, jak „Ogniem i mieczem”, „Popiół” czy „Pan Wołodyjowski” w polskim oryginale musi być frajdą. Wszyscy ci, którzy na Śląsku Cieszyńskim uczą się polskiego, mają tę możliwość.

To nie problem być Polakiem, a równocześnie lojalnym obywatelem czeskim. Chyba najbardziej znanym przykładem jest piosenkarka Ewa Farna, która przynajmniej do polskiej narodowości, a równocześnie jest czeską obywatelką. Śpiewa po polsku i po czesku, występuje u nas i u naszych północnych sąsiadów, gdzie również jest bardzo popularna. Znajomość języka polskiego umożliwiła jej dotarcie do dziesiątków milionów Polaków. Mniejszość polska jest bezkonfliktowa, otwarta, lojalna wobec państwa czeskiego i wzbogacająca region. Współżycie Czechów i Polaków, którzy utrzymują swoje tradycje kulturalne, swoją odrębność, może posłużyć za przykład tolerancji.

Kampania na rzecz wpisywania narodowości polskiej jest na luzie, pozytywna. W stylu „bądźcie dumnymi i pewnymi siebie Polakami żyjącymi w Republice Czeskiej” (...) Także młodzi ludzie opowiadają się za Polską i nie zamierzają się zajmować dawnymi, historycznymi wydarzeniami. To różnica w porównaniu z agitacją na rzecz narodowości morawskiej, która bazuje na utyskiwaniu w stylu „zobaczcie, jak nam, Morawianom, wszyscy dokuczają” (...)

Cieszyn był jednym miastem. Pięknie o tym śpiewa w utworze „Cieszynska” Jarek Nohavica, który – na marginesie – również ma pozytywny stosunek do Polski i jest tam bardzo popularny. (...) Jednak w 1918 roku (tu się autor pomylił, powinien być 1920 rok – przyp. red.) powstał Czeski Cieszyn, który otrzymał dworzec i fabryki oraz polski Cieszyn z historyczną starówką.

To logiczne, że pomimo to wielu mieszkańców Czeskiego Cieszyna pozostało Polakami. Nie oglądajmy się wstecz, w przeszłość, której nie zmienimy, ale żyjmy teraz: niejakością i wybiegajmy myślą w przyszłość (...).

Opr. (dc)

Szczepienia dla 45-latków

Na szczepienia przeciwko COVID-19 mogą się już (od poniedziałkowej północy) rejestrować także osoby powyżej 45. roku życia. – Pierwotnie rejestracja dla grupy osób w wieku od 45 do 49 lat miała zostać uruchomiona od środy, dziś przed południem Rada Rządu ds. Zagrożeń Zdrowotnych uchwaliła zmianę terminu – poinformował w poniedziałek premier RC Andrej Babiš. Dwoma dawkami zaszczepiono w RC do tej pory 1,058 mln osób, czyli mniej więcej jedną dziesiątą mieszkańców. Liczba nowych przypadków koronawirusa maleje. Według danych opublikowanych w poniedziałek rano w RC odnotowano 381 nowych przypadków na dobę, w województwie morawsko-śląskim 55. (dc)

Michael Morys-Twarowski

Kisiałowie

O rodzie Kisiałów już w okresie międzywojennym pisał zasłużony historyk Franciszek Popiołek.

Im niżej dana rodzina znajdowała się na drabinie stanowej, tym mniejsze zainteresowanie wzbudzała wśród zawodowych historyków. Jeśli chodzi o rody chłopskie na Śląsku Cieszyńskim, to jednym z pierwszych polskich badaczy, który pisał o nich, był nauczyciel i historyk Franciszek Popiołek. Wspomniany tekst o rodzie Kisiałów opublikował w 1937 roku na łamach „Głosu Stanu Średniego” i „Gwiazdki Cieszyńskiej”. Artykuł powstał w ramach zbierania materiałów do monografii „Historia osadnictwa w Beskidzie Śląskim” (wyszła drukiem dwa lata później), a oparty jest głównie na urbarzach

Spośród Kisiałów z Brennej największą karierę w czasach austriackich zrobił Jerzy, urodzony 19 lutego 1881 roku syn Jana i Ewy z domu Holeksa. Ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Wiedeńskim. Podaje się, że był pierwszym mieszkańcem Brennej z wyższym wykształceniem. Pracował jako asesor sądu obwodowego w Cieszynie, później był sędzią sądu grodzkiego w Skoczowie. W okresie międzywojennym został starostą cieszyńskim. Zmarł w 1946 roku.

Na łamach gazet

Kisiałowie na łamach lokalnej prasy pojawiają się zwykle z „dobrych”

Skąd to nazwisko?

Nazwisko Kisiała wywodzi się od nazwiska Kisiel, które z kolei utworzono od wyrazu pospolitego, oznaczającego potrawę, ale w przenośni także „człowieka miękkiego, nielubiącego wojen”.

Skąd ten ród?

Pierwsze informacje o przedstawicielach rodu Kisiałów pochodzą z początku XVII wieku. Na temat ich wcześniejszych losów można snuć tylko domysły. Nazwa miejscowości Kisielów (pierwsza wzmianka w XV w.), leżącej znowu nie tak daleko od Górek Małych, może być argumentem za tym, że Kisielowie/Kisiałowie mieszkali na Śląsku Cieszyńskim już w średniowieczu.

Gdzie doczytać?

- Franciszek Popiołek, „Krótka historia rodziny Kisiałów z Brennej”, „Głos Stanu Średniego”, nr 41 z 9 października 1937 (artykuł dostępny online pod adresem: <http://ojcowskidom.blogspot.com/2020/01/franciszek-popiolek-krotka-historia.html>)
- „Ludzie zasłużeni dla Brennej i Górek”, Brenna, Górk 1998 (tam m.in. biogramy starosty cieszyńskiego Jerzego Kisiały oraz Jana Kisiały, wójta Górek Wielkich w okresie międzywojennym)
- Urbarz państwa skoczowsko-strumińskiego z 1621 roku, wyd. Wacław Gojniczek, Skoczów 1999 (informacje o pierwszych Kisiałach na Śląsku Cieszyńskim).

• Metryka chrztu Jerzego Kisiały, urodzonego w 1881 roku, późniejszego starosty cieszyńskiego. Źródło: parafia rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Brennej.

(spisach powinności chłopskich) i księgach gruntowych.

Gospodarze z Brennej

W urbarzu z 1621 roku wśród osadników z Górek Małych pojawia się „Gura Kyseluw”, czyli „Jura Kisiałów” – w wersji uświadomionej Jerzy Kisiała. Na innej stronie tej książki zapisano właścicieli gruntów w Brennej. Jednym z nich był niewymieniony z imienia „Kissela”, najpewniej krewny góreckiego Kisiały. W 1645 roku właścicielami gruntów w Brennej było dwóch Kisiałów: Paweł (albo Gaweł) i Szczepan (Stiepan). Kisiałowie pojawiają się w kolejnych urbarzach z Brennej. W 1722 roku był to siedlak Jakub, w 1755 roku siedlaczy Jan oraz Paweł i Jakub, gospodarujący na tym samym gruncie, a w 1770 roku – siedlaczy Jan (nr 6) i Jerzy (nr 119) oraz gospodarujący razem Jakub i Paweł (nr 125), a także kolejny Jan, posiadający wspólny grunt z Adamem Małyszem (nr 127).

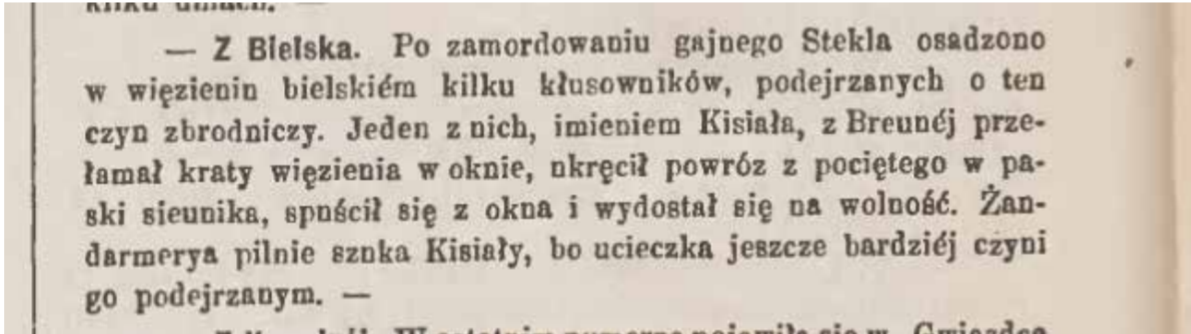
Numery domów są cenną wskazówką przy identyfikacji przedstawicieli rozrodzonych familii, ale warto pamiętać, że ulegały czasami zmianie. Podwójna numeracja (stary i nowy numer) sporadycznie pojawia się w księgach metrykalnych, dlatego najlepiej sprawdzić ewentualne zmiany w księgach gruntowych.

Na (dzisiejszym) Zaolziu

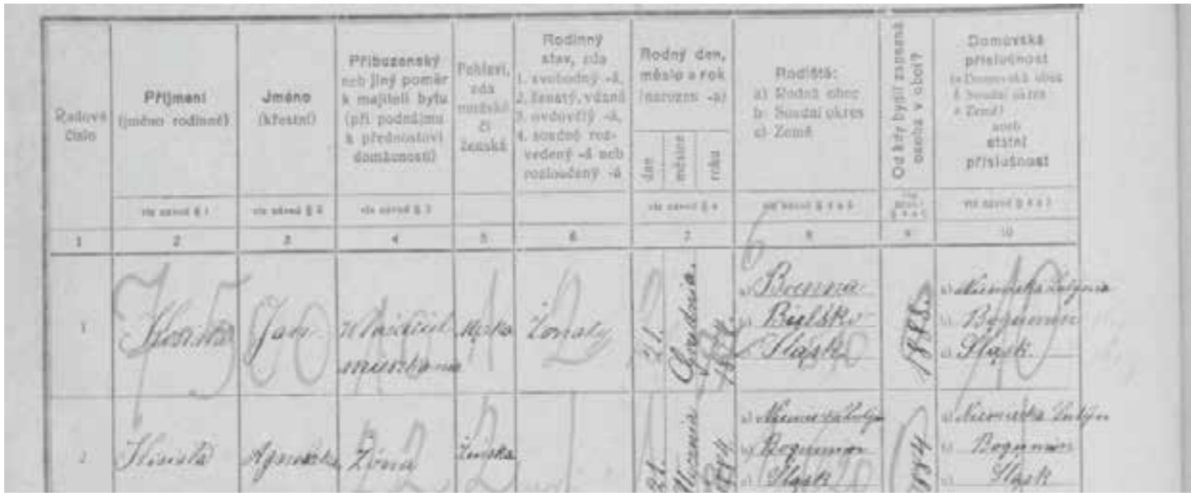
Do końca XVIII wieku migracja chłopów na Śląsku Cieszyńskim była ograniczona przepisami. Sytuacja zmieniła się w kolejnym stuleciu. Po pierwsze, znikły bariery prawne. Po drugie, wielu szukało

zauważył prof. Michał Kopczyński podczas debaty wokół najnowszej publikacji Muzeum Historii Polski i Instytutu Śląskiego w Opolu.

Tom „Powstania Śląskie. Polityka, historia, pamięć” pod redakcją prof. Michała Kopczyńskiego oraz dr. Bartosza Kuświka prezentuje eseje dwunastu badaczy zajmujących się dziejami Śląska. Wspólnie

• Notka prasowa o Kisiale, kłusowniku z Brennej. Źródło: „Gwiazdka Cieszyńska”, 1891, s. 422.

• Jan Kisiała i jego żona Agnieszka w spisie mieszkańców Niemieckiej Lutni. Źródło: Państwowe Archiwum Okręgowe w Karwinie. Zdjęcia: ARC

zatrudnienia w przemysłowych częściach naszego regionu. Na terenie dzisiejszego Zaolzia zaczęli

się też osiedlać przedstawiciele rodu Kisiałów, np. w spisie mieszkańców Niemieckiej Lutni z 1921

roku pojawiają się Jan Kisiała (ur. 1877) i Alojzja Kisiała (ur. 1894), oboje urodzeni w Brennej. ▲

Dziś dużo więcej wiemy o Kresach niż o Śląsku

Standardowa narracja historyczna o powstaniach śląskich kończy się w roku 1921. Powstaje pytanie: co dalej? Jak przysłał się Polsce Śląsk? Mało kto wie także, jak wyglądała tzw. autonomia śląska. Dlatego w tej publikacji docho-

dzimy aż do roku 1939, ale mówimy też o tym, czym jest Śląsk, a raczej jego różne tradycje historyczne –

tworzą one panoramę historii Śląska od średniowiecza aż po burzliwy wiek XX.

Trzy powstania śląskie wymagają pochylenia się zarówno nad specyfiką regionu, w którym polskość odróżniła się nie po stu latach zaborów, ale po ponad pięciu stuleciach funkcjonowania poza granicami polskiej państwowości. War-

to przyjrzeć się temu fenomenowi nie tylko ze względu na ciekawe zwyczaje regionalne czy ślonskom godkę, lecz również ze względu na fascynujący, pełen godności robotniczy, a zarazem konserwatywny śląski etos – podkreślił we wstępie dyrektor Muzeum Historii Polski Robert Kostro.

W opinii Michała Kopczyńskiego-

go, zróżnicowanie Śląska oraz wiele okresów jego historii jest dziś zupełnie zapomnianych. – Dziś dużo więcej wiemy o Kresach niż o Śląsku. Źródła nieporozumień w debacie publicznej tkwią w niewiedzy. Dlatego chcieliśmy napisać o Śląsku więcej – zaznaczył prof. Kopczyński.

Dzieje.pl

Danuta Chlup

Chirurg plastyczny Roman Szymczyśko pracuje w Szpitalu w Trzynie-Sośnie. Przeprowadza zarówno zabiegi ze wskazań medycznych, opłacane przez ubezpieczalnie zdrowotne, jak i zabiegi medycyny estetycznej. Te ostatnie są odpłatne.

Chirurgia plastyczna na ogół kojarzy się ludziom z upiększaniem celebrytek. Ile w tym prawdy?

– To fakt, ludzie właśnie tak nas postrzegają – jako tych, co operują piersi i robią liposukcję. Część mojej pracy faktycznie stanowią zabiegi kosmetyczne, jednak większość to są operacje wynikające ze stanu zdrowia pacjentów. Najczęściej operuję nowotwory skóry, wady wrodzone, stany pourazowe, poparzenia, a także choroby ręki, jak na przykład syndrom ucisku nerwu kanału nadgarstka czy też chorobę Dupuytren’a, która charakteryzuje się bliznowaceniem rozciągającej się przykurczeniem zgięciowym palców. Do wad wrodzonych operowanych przez chirurgów plastycznych należą na przykład dodatkowe lub zrosnięte palce kończyn górnych i dolnych, wrodzone wady męskich genitaliów, rozszczepy wargi i podniebienia. Rozszczepów podniebienia w naszym szpitalu już się nie operuje. Kiedyś była nasza placówka w Trzynie bardzo znana i popularna, jako jedna z trzech w naszym państwie – oprócz Pragi i Brna.

Często ma pan do czynienia z nowotworami skóry?

– To są bardzo częste operacje. Usuwamy nowotwory, a po jego usunięciu powstaje defekt, który trzeba naprawić. Często są także operacje plastyczne skóry uszkodzonej przez odleżyny – to dotyczy na przykład pacjentów na wózkach inwalidzkich lub obłożnie chorych. Do chirurgii plastycznej spada także mikrochirurgia (tym zajmuje się na przykład

Operacje dla zdrowia i dla urody

slawny czeski chirurg plastyczny Bohdan Pomahač), polegająca na przenoszeniu części tkanki na inne miejsce, na przykład po wycięciu dużych nowotworów albo po operacjach. W ramach chirurgii plastycznej zajmujemy się także replantacją części ciała po urazach, najczęściej po amputacji palców ręki lub nadgarstka czy też ucha i skalpu głowy.

Przeniesienie tkanki na inne miejsce przypomina przyszycie łaty?

– Technika jest bardzo dużo, o tym można by bardzo długo opowiadać. U niezbyt głębokich defektów faktycznie wystarczy przemieścić kawał skóry i wszyć go w inne miejsce. Ale przy głębszych uszkodzeniach konieczne jest przeniesienie nie tylko skóry, ale też tkanki podskórnej, mięśniowej i nawet często kostnej, wraz z naczyniami krwionośnymi, a nawet nerwami. Pod mikroskopem zszywa się naczynia krwionośne, które będą tętknęły odżywały, aby ta mogła na miejscu przeszczepu dobrze się zagoić. Chirurg plastyczny przeprowadza rekonstrukcje najróżniejszych części ciała, najczęściej w zakresie twarzy, nosa, uszu, ust, gardła i tym podobnie, ale też piersi u kobiet po ich amputacji z powodu nowotworu.

Osobom, które mają zeszpecone ciało, zwłaszcza twarz, po urazach czy też w wyniku choroby, takie operacje z pewnością poprawiają ich stan psychiczny?

– Naturalnie. Im młodszy klient, tym bardziej mu zależy na przeprowadzeniu operacji, na poprawie wyglądu. Starsi pacjenci częściej zwlekają, lecz nie zawsze, w ich przypadku dużą rolę odgrywa nie tylko strach, ale często ich ogólny stan zdrowia. Niestety długie zwlekanie nieraz pogarsza problem, ponieważ nowotwór może uszkodzić głębsze warstwy anatomiczne, a tym samym trudniej go całkowicie i bezpiecznie usunąć, a powstały defekt następnie naprawić, zrekonstruować.

Jakie zabiegi z zakresu chirurgii estetycznej pan przeprowadza?

– Operuję o d s t a j a c e uszy, powieki, robię lifting twarzy. Także operacje kosmetyczne piersi – ich powiększenie za pomocą implantów, dalej tak zwane modelacje piersi, ale też pomniejszanie zbyt dużych piersi u kobiet, które mają z tego powodu problemy z kręgosłupem. Dalej to są operacje brzucha, liposukcje podbródka, ud, łydek. Do zakresu chirurgii estetycznej należy także aplikacja botoksu albo kwasu hialuronowego. Osobiście botoks rzadko aplikuję – tym zajmują się u nas inni koledzy. Oprócz stosowania tych preparatów możliwa jest także aplikacja własnej tkanki tłuszczowej pacjenta z innych części ciała do wypełnienia zmarszczek, bruzd lub wychudnięć w twarzy albo też warg czy piersi. Ta metoda daje bardziej długotrwałe efekty niż zastrzyki botoksu.

Mężczyźni także chodzą na zabiegi kosmetyczne?

– Tak, oczywiście, choć stanowią mały odsetek. Większość to kobiety.

W mediach czasem widać celebrytki o „sztucznych” twarzach, które są wynikiem braku umiaru w przeprowadzaniu operacji plastycznych. Zdarza się, że musi pan odra- dzać klientowi kolejny zabieg?

• Chirurg Roman Szymczyśko większość czasu pracy spędza na sali operacyjnej, część także na konsultacjach w gabinecie chirurgii plastycznej. Fot. DANUTA CHLUP

– Takie przypadki się zdarzają. Trzeba dużej dawki dyplomacji, aby przekonać klienta, że kolejna operacja nie jest już potrzebna lub że nie przyniesie odpowiednich efektów. Człowiek, który wciąż szuka dalszych wad na swoim ciele i jest wciąż z siebie niezadowolony, niestety ma prawdopodobnie jakiś inny, wewnętrzny problem. ▲

Kwestionariusz

Uczelnia: Wydział Lekarski Uniwersytetu

Pałacckiego w Ołomuńcu

Specjalizacja: chirurgia ogólna, chirurgia

plastyczna

Rok rozpoczęcia praktyki: 1996

Praktyka zawodowa: oddział chirurgii Szpitala w Czeskim Cieszynie (1996-2003), oddział chirurgii plastycznej Szpitala w Trzynie (od 2003 roku), staże w szpitalach uniwersyteckich w Ostrawie, Brnie, Ołomuńcu i Pradze

Kontakt: oddział chirurgii plastycznej Szpitala Trzynec, tel. 558 309 234

Henryka Bittmar

Przed wyborami o podatkach

Do wyborów parlamentarnych, które służą do celów komercyjnych, a także podatek cyfrowy. Ten ostatni mógłby ich zdaniem wynosić od 3 do 5 proc. Firmy powinny go płacić w kraju, gdzie prowadzą swój biznes, a nie za granicą, w którymś z rajów podatkowych. To wszystko musi być jednak wcześniej przedmiotem szczegółowej debaty. W sieciach społecznościowych gorące dyskusje wywołał pomysł jednego z członków Piratów sugerujący wprowadzenie podatku od nieruchomości, którego wysokość byłaby uzależniona od aktualnej wartości prywatnego domu czy mieszkania. Dla właściciela takiej nieruchomości mogłoby to oznaczać nawet kilkadziesiąt tysięcy koron rocznie. Lider Piratów Ivan Bartoš podkreślił jednak, że to tylko luźne dywagacje jednej osoby, w żadnym wypadku nie chodzi o szczegół z programu partii.

Nie obejdzie się bez dyskusji

Konieczność podnoszenia podatków w postawionej rzeczywistości podkreślają zarówno przedstawiciele Piratów i ruchu STAN, jak i socjaldemokraci oraz przedstawiciele ruchu ANO. Piraci są w stanie zaakceptować wyższe opodatkowanie wydobywcia zasobów mineralnych,

forsują podatek od nieruchomości, które służą do celów komercyjnych, a także podatek cyfrowy. Ten ostatni mógłby ich zdaniem wynosić od 3 do 5 proc. Firmy powinny go płacić w kraju, gdzie prowadzą swój biznes, a nie za granicą, w którymś z rajów podatkowych. To wszystko musi być jednak wcześniej przedmiotem szczegółowej debaty. W sieciach społecznościowych gorące dyskusje wywołał pomysł jednego z członków Piratów sugerujący wprowadzenie podatku od nieruchomości, którego wysokość byłaby uzależniona od aktualnej wartości prywatnego domu czy mieszkania. Dla właściciela takiej nieruchomości mogłoby to oznaczać nawet kilkadziesiąt tysięcy koron rocznie. Lider Piratów Ivan Bartoš podkreślił jednak, że to tylko luźne dywagacje jednej osoby, w żadnym wypadku nie chodzi o szczegół z programu partii.

Socjaldemokraci chcą progresji podatkowej

Z podnoszeniem podatków po najbliższych wyborach nie miałyby problemu także Czeska Partia Socjaldemokratyczna. Z tym, że dla so-

cialdemokratów priorytetem byłoby wdrożenie podatku progresywnego. Innymi słowy – część dochodów przekraczająca określony próg podatkowy mogłaby być opodatkowana wyższą stawką, np. 28-procentową. Progresywny podatek to również od wielu lat postulat partii komunistycznej. Dodajmy, że taki podatek w rozwiniętych krajach nie jest niczym wyjątkowym. I to od wielu już lat. Politycy stosujący progresję podatkową uzasadniają słuszność tego systemu m.in. potrzebą niwelowania dysproporcji w wysokości dochodów obywateli. Do dziś w większości krajów UE podatki progresywne obowiązują, choć stawki i progi podatkowe są różne. Socjaldemokraci od dłuższego czasu chcą wprowadzić też podatek bankowy. Ich zdaniem ciągle za niskie są też u nas podatki majątkowe. Z kolei obniżyłyby chcieli w najbliższej przyszłości podatki dla małych i średnich przedsiębiorstw. Ewentualny podatek cyfrowy, zdaniem ČSSD, powinien wynosić nie mniej niż 7 proc. Dotyczyłyby takich firm, jak Google, Facebook, Amazon czy Apple, ale także usług w rodzaju Airbnb albo Uber.

Pracownicy znów zapłacą więcej?

ANO planuje kompleksową rewizję systemu podatkowego, nie wyklucza m.in. zmian stawek podatku akcyzowego. Opowiedziałyby się też za 5-procentowym podatkiem cyfrowym oraz nowym podatkiem ekologicznym przygotowywanym przez Unię Europejską. Chciałyby też obniżyć wysokość składek ubezpieczenia socjalnego, które opłacają dziś pracodawcy za swoich pracowników. W grę wchodzi ponowne podwyższenie podatku dochodowego dla pracowników. Wprowadzona od stycznia br. stawka w wysokości 15 proc. miałyby obowiązywać tylko przez dwa lata.

Ożywić gospodarkę

Koalicja Razem (Spolu), którą tworzy ODS, TOP 09 i KDU-ČSL, podobnie jak ruch SPD podnoszenia podatków (na razie) nie planują. Przedstawiciele koalicji Razem twierdzą natomiast, że ich priorytetem jest redukcja wydatków państwa. Ich zdaniem najlepszym rozwiązaniem byłoby obniżenie liczby urzędników państwowych o 13 proc. albo zlikwi-

dowanie ulg dla podróżnych, które wprowadził rząd Andreja Babiša i które z dużym zadowoleniem skwitowały głównie rodziny z dziećmi i seniorzy. ODS twierdzi, że najważniejsze to ożywienie gospodarki po pandemii. Konkretnie recepty jednak nie podaje.

Szukanie oszczędności

Szef SPD Tomio Okamura też nie ukrywa, że konsolidacja finansów publicznych będzie po wyborach parlamentarnych zadaniem priorytetowym. Należy przede wszystkim ograniczyć niepotrzebne, jego zdaniem, wydatki, takie, jak zakupy bardzo drogiego zagranicznego sprzętu wojskowego. Opowiada się zresztą za wycofaniem czeskich żołnierzy z Afganistanu oraz za ograniczeniem środków, które z kasy państwowej płyną do producentów energii słonecznej. Od lat domaga się ukrócenia procedur nadużywania zasilków socjalnych przez niektóre grupy społeczne. Zamiast podnosić podatki, chciałby szukać oszczędności np. poprzez połączenie niektórych ubezpieczalni zdrowotnych. ▲

Final Karwina – Pilzno

Piłkarze ręczni Banika Karwina poznali rywala w finale Strabag Rail Ekstraligi. W walce o złoty medal podopieczni trenera Michała Brúny zmierzają się z Pilzmem, które w półfinale wyeliminowało w pięciu meczach Duklę Praga. Decydujący krok uczynili szczypiornicy Pilzna w niedzielę wieczorem, pokonując w zaciętej piątej konfrontacji Duklę 34:31. Dla Pilzna to szósty z rzędu awans do finału ekstraligi.

Pilzno pokazało charakter w półfinałowej serii z Duklą, a więc spodziewam się wyrównanej walki – powiedział „Głosowi” Marek Michalisko, dyrektor sportowy HCB Karwina. Po raz ostatni obie ekipy zmierzyły się ze sobą w finale sezonu 2018/2019 – wtedy ze zwycięstwa radowało się Pilzno, które zwyciężyło w pięciu meczach 3:2. W kluczowym spotkaniu w regulaminowym czasie gry padł remis 27:27, zaś w nerwowych karnych szczęście uśmiechnęło się do Pilzna. Pechowcem w karnych został obecny szkoleniowiec Banika Michał Brúna.

Palamy chęcią rewanżu i obiecuje w imieniu całego zespołu, że Pilzno nie będzie miało z nami łatwej przeprawy. W półfinale trzymałem kciuki właśnie za Pilzno, chciałem, żeby w finale wróciły wspomnienia, tym razem ze zwycięstwym końcem dla nas – zdradził w rozmowie z naszą gazetą Michałisko.

Seria finałowa do trzech zwycięstw na wyrywki będzie się odbywała raz na parkiecie Banika Karwina, a raz w Pilźnie.

W pierwszym meczu zaplanowanym na najbliższą niedzielę (20.20; konkretna data i godzina zostały wczoraj ustalone z Czeską Telewizją – przyp. JB) atut własnego parkietu będzie po stronie karwińskiego zespołu.

(jb)

WEEKENDOWY SERWIS PIŁKARSKI

To był czarny weekend dla naszych drużyn w Fortuna Lidze. Swoje mecze przegrali zarówno piłkarze Karwiny, jak też Banika Ostrawa. Po drugą z rzędu wygraną sięgnęli piłkarze drugoligowego Trzyńca, którzy w wyjazdowym spotkaniu pokonali Chrudzim, powiększając swoją szansę na uratowanie drugoligowej skóry.

Janusz Bittmar

FORTUNA LIGA

KARWINA –

SLOVÁCKO 0:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 11. Daniček, 84. Petržela. **Karwina:** Ciupa – Mikuš, Šindelář (46. Jursa), Eduardo, Bartošák – Smrž (70. Haša), Jean Mangabeira – Čmelík, Qose (46. Tavares), Herc – Papadopoulos.

Z futbolem bez ikry nie można myśleć o sukcesie. To drugi z rzędu przegrany pojedynek przed własną publicznością. Na pierwszoligowe stadiony mogą już wchodzić w ograniczonej liczbie kibice, dla Karwiny ten fakt jak widać niewiele jednak znaczy. W Raju podopieczni trenera Jozefa Webera grają ostatnio kiepsko, o czym przekonali dobitnie w niedzielnym popołudniowym starciu ze Slováckiem.

Goście wyszli na prowadzenie w 11. minucie z karnego, na 0:2 poprawił w końcówce spotkania Petržela. Gospodarze wypracowali sobie niewiele dogodnych okazji strzeleckich, grając chaotycznie i bez pomysłu zarówno w defensywie, jak też ofensywie. Piłka albo wyprzedzała karwiniaków zawsze o kilka kroków albo wędrowała nie w tym kierunku, w jakim zamierzali twórcy. – Niektórzy piłkarze widocznie myśleli, że nawet w piknikowym tempie można coś wskórać. Nie, nie można. Futbol bez

● Piłkarze Karwiny na własnym stadionie grają ostatnio koszmarnie. Fot. mkf-karwina

waleczności, bez zaangażowania traci sens – stwierdził szkoleniowiec Karwiny Jozef Weber.

SPARTA PRAGA

– BANIK

OSTRAVA 3:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: 37. Karlsson, 79. Dočkal, 88. Hložek – 65. Buchta. **Ostrawa:** Laštůvka – Fillo, Pokorný, Stronati, Fleišman

– Jánoš (81. Svozil), Kaloč – de Azevedo (81. Sor), Tetour (57. Kuzmanović), Buchta – O. Šašinka (57. Zajíc).

Majowy futbol z przymusu. Tak przynajmniej można odbierać futbol w wykonaniu Banika Ostrawa i to nie tylko z perspektywy ostatniego występu w Pradze. Na losach spotkania na Letnej zaważyły błędy indywidualne ostrawskich piłkarzy. Bramkarz Jan Laštůvka dwoił się i troił, ale wobec defensywy

przypominającej ementaler miał niewiele do powiedzenia. Do sylwestrowego programu pretenduje chociażby kiks stoperów Stronatego z Pokornym, po którym Dočkal w pięknym stylu zdobył bramkę na 2:1. Od niedzieli wiadomo, że sztab trenerski Banika w nowym sezonie wzmocni Tomáš Galásek. Były znakomity defensor będzie miał ciężką przeprawę...

Lokaty: 1. Slavia Praga 81, 2. Jablonec 65, 3. Sparta 62,... 8. Ostrawa 45, 12. Karwina 34 pkt. **W nast. kolejce:** Ostrawa – Zlin (sob., 17.00), Slavia – Karwina (niedz., 19.30).

FNL

CHRUZIM –

TRZYNIEC 0:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 38. Samiec, 79. Hýbl. **Trzyniec:** Adamuška – Vaněk (52. Bedecs), Gáč, Foltyn – Omasta, Weber (87. Nieslaník), Habusta, Hýbl – Bolf (52. Javůrek), Cienciala (87. Janoščin) – Samiec (90. Attah).

Trzyńczanie sięgnęli po ważne trzy punkty, które będą się liczyły w końcowej walce o uratowanie skóry. Na trzy kolejki przed końcem rozgrywek podopieczni Františka Straki wszystkie karty mają w swoich rękach.

Lokaty: 1. Hradec Kr. 55 (awans), 2. Lišeň 45, 3. Prościejów 39,... 9. Trzyniec 29 pkt. **W nast. kolejce:** Trzyniec – Prościejów (sob., 17.00). ▲

To tylko wynik. Cieszy, daje motywację, ale cele na ten sezon są inne. Z presją przed igrzyskami sobie poradzę, ale na pewno niczego nie obiecuję

Maria Andrejczyk,

rekordzistka Polski w rzucie oszczepem, gwiazda Złotych Kolców

Złote Kolce pozapinane na ostatni guzik

Gwiazdy światowej lekkoatletyki ponownie szykują się w tym roku do Ostrawy. 19 maja na Miejskim Stadionie w Witkowicach odbędzie się jubileuszowa 60. edycja międzynarodowego mitingu Złote Kolce (Złata tretra). Impreza rangi Continental Tour Gold, po Lidze Diamentowej drugiej najwyższej klasy mitingów na świecie, otrzymała nadzwyczajne zezwolenie z czeskiego ministerstwa zdrowia. Na trybunach może się zaś pojawić 1500 widzów.

Janusz Bittmar

Sytuacja epidemiczna w naszym kraju wprawdzie skłania ku ostrożnemu optymizmowi, ale jeszcze w połowie kwietnia nie było wiadomo do końca, czy jubileuszowe Złote Kolce dostaną zgodę czeskich służb sanitarnych. Wariant awaryjny zakładał, że – podobnie jak w zeszłym roku – impreza zostanie przełożona na wczesny jesienny termin.

– Na całe szczęście wypełnił się lepszy scenariusz i możemy przywitać lekkoatletów w Ostrawie już 19 maja – stwierdził długoletni menedżer ostrawskiego mitingu, Alfonz Juck. Korzystne liczby dotyczące spadku zakażeń w naszym regionie przełożyły się też na inną optymistyczną decyzję – powrót kibiców na stadiony. Podobnie jak w przypadku futbolu i meczów z udziałem pierwszoligowego Banika Ostrawa, również podczas Złotych Kolców liczba widzów na trybunie Miejskiego Stadionu będzie wynosiła 10 proc. pojemności całego obiektu. W przypadku dużego stadionu w Ostrawie-Witkowicach to dokładnie 1500 osób. – Szału nie ma, ale jesteśmy wdzięczni również za półtora tysiąca kibiców na stadionie. Zawodnicy na pewno skwitują ten fakt z zadowoleniem, nikt przecież nie lubi startować przy pustych trybunach – zaznaczył Oldřich Zvolánek, dyrektor techniczny mitingu.

A na jakie nazwiska wabią organizatorzy widzów w tym roku? Jubileuszowa edycja zobowiązuje, a więc pomimo dużych kłopotów związanych z przekraczaniem granic państwowych w czasach zarazy lista z a w o d n i k ó w robi wrażenie. Nas cieszy fakt, że do faworytów jubileuszowej edycji Złotych Kolców należy Polka Anita Włodarczyk – dwukrotna złota medalistka igrzysk olimpijskich, czterokrotna mistrzyni świata, rekordzistka świata w rzucie młotem. Ta wylicznika sukcesów powinna napędzić strachu głównym rywalkom Włodarczyk, zapowiada się więc pasjonująca walka. Przypomnijmy, że Włodarczyk jest zarazem rekordzistką ostrawskiego mitingu, w 2017 roku ustanowiła nowy rekord mitingu wynikiem 79,72 m.

Arcyciekawie zapowiada się też rywalizacja w innej konkurencji technicznej, skoku o tyczce. Z zaproszenia organizatorów skorzystał bowiem lider rankingu Armand „Mondo” Duplantis. Szwed urodzony w Stanach Zjednoczonych należy do największych gwiazd współczesnej lekkoatletyki. Stać go na spektakularne skoki, co potwierdził m.in. w Lidze Diamentowej oraz tegorocznych halowych

● Szwedzki tyczkarz Armand Duplantis uważany jest obecnie za najlepszego lekkoatletę świata. To m.in. aktualny halowy mistrz Europy z Torunia. Fot. mat. prasowe

mistrzostwach Europy w Toruniu. Granica 6 metrów to dla niego pestka zarówno w hali w Toruniu (605 pasjonująca walka. Przypomnijmy, że Włodarczyk jest zarazem rekordzistką ostrawskiego mitingu, w 2017 roku ustanowiła nowy rekord mitingu wynikiem 79,72 m.

Arcyciekawie zapowiada się też rywalizacja w innej konkurencji technicznej, skoku o tyczce. Z zaproszenia organizatorów skorzystał bowiem lider rankingu Armand „Mondo” Duplantis. Szwed urodzony w Stanach Zjednoczonych należy do największych gwiazd współczesnej lekkoatletyki. Stać go na spektakularne skoki, co potwierdził m.in. w Lidze Diamentowej oraz tegorocznych halowych

Ręce w geście radości mogą zacięrać również fani sprintów. Na królewskim sprinterskim dystansie 100 m zaprezentują się m.in. Amerykanin Justin Gatlin i Kanaadyjczyk Andre de Grasse. Gatlin, który w swoim życiorysie ma zapisane wzloty i upadki, może się pochwalić złotem zarówno z igrzysk olimpijskich (Ateny 2004), jak też mistrzostw świata (Helsinki 2005).

Plamą na jego wizerunku jest natomiast afera dopingowa z 2006 roku. Kiedy po zakończeniu kariery z powodzeniem wrócił na stadion, udało mu się chociażby pokonać Jamajczyka Usaina Bolta w finale mistrzostw świata w Londynie 2017. Ich walka na dystansie 100 m została niemniej „okraszona”

POLSKIE GWIAZDY 60. ZŁOTYCH KOLCÓW

Anita Włodarczyk,
Małwina Kopron (rzut młotem)
Maria Andrejczyk (oszczep)
Angelika Cichocka (800 m)
Michał Haratyk,
Konrad Bukowiecki (kula)
Adam Kszczot, Patryk Dobek (800 m)
Marcin Lewandowski (1500 m)
Paweł Wojciechowski (tyczka)

gwiazdami publiczności pod adresem Gatlina. Nie łąda gratka szykuje się też w Ostrawie na dystansie 200 m kobiet. Udział w mitingu potwierdziły znakomita holenderska sprinterka Dafne Schippers i Jamajka Shelly-Ann Fraser-Pryce. Kobiety powinny też zdominować rywalizację w sektorze rzutu oszczepem. Do gwiazd jubileuszowych Złotych Kolców należy Polka Maria Andrejczyk, która w weekend rzuciła oszczepem 71,40 m i o ponad cztery metry poprawiła własny rekord Polski. To zarazem najlepszy rezultat na świecie od dziesięciu lat. W walce o podium będą się też z pewnością liczyli Czeski – Nikola Ogrodníkova oraz legendarna Barbora Špotáková.

Dodajmy, że lista startowa 60. Złotych Kolców nie została jeszcze zamknięta, a znajdują na niej między innymi kolejne polskie nazwiska. Komu nie uda się upolować biletu z bardzo ograniczonej puli, może obejrzeć mityng na żywo w stacjach CT Sport oraz Eurosport.

▲

II Światowe Polonijne Mistrzostwa Żeglarskie

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Polski Komitet Olimpijski, Pomorski Związek Żeglarski oraz Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni serdecznie zapraszają do udziału w II Światowych Polonijnych Mistrzostwach Żeglarskich, które odbędą się w Gdyni w dniach 24-27 czerwca 2021. Pierwsza edycja regat odbyła się we wrześniu ubiegłego roku, po letnim poluzowaniu pandemicznych obostrzeń i cieszyła się dużą popularnością.

Przypomnijmy, iż dwa medale z Gdyni przywiozły w 2020 roku załóżniczek ekipy – złoty PTTS „Beskid Śląski” i brąz Klub Kibica Boconowice. Złoty medal w ostrej rywalizacji w Gdyni wywalczył

jacht nr 113 prowadzony przez załogę PTTS „Beskid Śląski” w składzie: Henryk Cieślak, Anna Franek, Andrzej Lech, Tymon Gajdziński, Szymon Janik, zaś brąz zdobyła ekipa Klubu Kibica Boconowice startująca na jachcie nr 106 w składzie: Marek Słowiaczek, Grzegorz Słowiaczek, Ivan Borski, Konrad Kunc, Krzysztof Brzozowicz.

Jak będzie w tym roku? Jeszcze za wcześnie na prognozy, tym bardziej, że zgłoszenia będą napływały aż do 30 maja i wiele wskazuje na to, że ponownie na starcie nie zabraknie mocnych załóg polonijnych z całego świata.

Podajemy jeszcze garść praktycznych informacji, więcej dodatkowych wytycznych znajduje się na oficjalnej stronie Stowarzysze-

nia „Wspólnota Polska”, wspolnotapolska.org.pl.

I. Zakwaterowanie i wyżywienie oraz koszty przeprowadzenia dwudniowych regat pokrywa organizator.

II. Koszty dojazdu do Gdyni uczestnicy pokrywają we własnym zakresie.

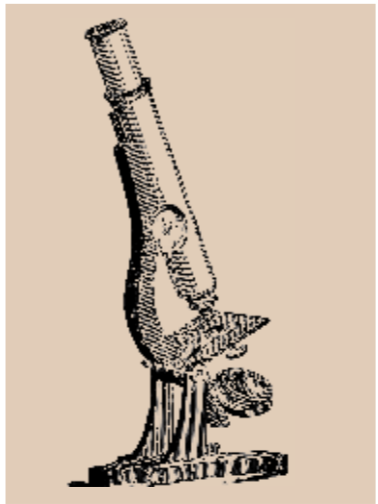
III. Wpisowe w wysokości 100 zł, płatne po uzyskaniu informacji o zakwalifikowaniu się do regat.

IV. Uczestnicy będą zobowiązani przedstawić negatywny wynik testu na COVID-19 wykonany w ciągu 48 godzin przed przekroczeniem granicy lub zaświadczenie potwierdzające szczepienie przeciwko wirusowi COVID-19.

● Migawka z ubiegłorocznej pierwszej edycji. Fot. mat. prasowe

RETROSKOP

Andrzej Niemczyk, zmarły w 2016 roku polski siatkarz i trener, twórca największych sukcesów reprezentacji kobiet, słynnych „Złotek”, był bohaterem ubiegłego pytania w rubryce Retroskop. Z rewelacyjną generacją „złotych” dziewczyn zdobył dwa złote medale mistrzostw Europy (2003, 2005). Kibice nie zapominają, o czym świadczą wasze listy z poprawnymi odpowiedziami. Przypominam, raz na cztery tygodnie do jednego z czytelników trafi voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportissimo. Najbliższa lotna premia Retroskopu

pojawi się w przyszłym tygodniu, po rozstrzygnięciu łamigłówki fotograficznej numer 56. A więc powodzenia!

PYTANIE NR 56

Dziś piłkarska foto-zagadka. Na archiwalnym zdjęciu urodzony w Zabrze piłkarz (obecnie utytułowany trener), który wielokrotnie przymierzany był do prowadzenia kadry narodowej Polski, ale tego wesela nigdy nie udało się zrealizować. – Liczyłem, że trenerem reprezentacji będę chociaż raz w karierze. Niestety, po raz drugi wybrano inną osobę. Pretensje?

Do czego mogę mieć pretensje? Taka jest decyzja, to władze decydują. Pewnie, że marzyłem o byciu selekcjonerem naszej kadry, ale taka jest piłka nożna – stwierdził nasz bohater na zdjęciu. Trudno być prorokiem we własnym kraju. Na otarcie łez pozostaje więc... Afrika.

Na odpowiedź czekam do najbliższej niedzieli pod adresem: bittmar@glos.live. (jb)

Fot. ARC

Nie żyje Andrzej Kawala

W czwartek 6 maja w szpitalu w Zielonej Górze zmarł Andrzej Kawala – od lat 80. XX wieku związany z Lubuskim Latem Filmowym w Łagowie, a także wieloletni juror i przyjaciel Babiego Lata Filmowego na Zaozliu oraz członek Rady Wykonawczej trzynieckiego Klubu Kultury. Miał 68 lat.

Smutną wiadomość przekazał organizatorzy Lubuskiego Lata Filmowego na swojej stronie facebookowej. „Spadła na nas ta wieść niespodziewanie, wciąż nie możemy w nią uwierzyć, nie potrafimy też ubrać ją w słowa. Wiemy, Andrzej że chciałeś, by 50. Lubuskie Lato Filmowe się odbyło. Tylko jak zrobić je bez Ciebie? Dyrektorze, Andrzej, Przyjacielu, wielkim darem było z Tobą współpracować” – czytamy w komunikacie.

Andrzej Kawala od początku lat 70. związany był z ruchem DKF. Założył w 1985 roku i przewodniczył Zarządowi Stowarzyszenia „Klub Kultury Filmowej” w Zielonej Górze. Od 1988 roku był dyrektorem festi-

walu Lubuskie Lato Filmowe, który za jego kadencji zmienił formułę, stając się od 1990 roku Międzynarodowym Festiwalem Filmowym poświęconym Kinetografom Europy Środkowej i Wschodniej.

W 1989 roku Klub Kultury Filmowej prowadzony przez Andrzeja Kawalę przejął przeznaczone do likwidacji i prowadzi do dziś kino studyjne „Nawa” w Zielonej Górze. Kawala w latach 2000-2012 przez 12 lat pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Programowej Radia „Zachód” S.A. w Zielonej Górze. Był także współzałożycielem i wiceprezesem Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Sieci Kin Studyjnych oraz współtwórcą kilku stowarzyszeń w województwie lubuskim. Zapamiętano go jako animatora kulturalnym było z Tobą współpracować” – czytamy w komunikacie.

Andrzej Kawala od początku lat 70. związany był z ruchem DKF. Założył w 1985 roku i przewodniczył Zarządowi Stowarzyszenia „Klub Kultury Filmowej” w Zielonej Górze. Od 1988 roku był dyrektorem festi-

Pilźnie, Bratysławie, Węgrzech i na Zaozliu. Brałem udział w Lubuskich Latach Filmowych już od lat 70. Dekadę później podjęto decyzję o likwidacji imprezy, a mnie udało się przekonać Andrzeja, żeby przejął stery i impreza wystartowała znów w 1988 roku jako Klubowe Lubuskie Lato Filmowe – wspomina Tadeusz Wantuła, dyrektor Babiego Lata Filmowego w Bystrzycy, który pomagał Kawale w organizowaniu pokazów filmów czeskich i słowackich w Łagowie, a także zabierał na tę imprezę zaozlańskich SMP-owców. Dzięki tym inspiracjom w 1993 roku na Zaozliu zorganizowane zostało Cierlickie Lato Filmowe. – Andrzej był człowiekiem, który zawsze nam pomagał. Będzie mi go bardzo brakowa-

• Andrzej Kawala. Fot. ARC

ło. Nie tylko zawodowo czy hobbyistycznie, ale rodzinnie także. Jego odejście boli, ale mam nadzieję, że Andrzej pozostanie w serdecznej pamięci wielu uczestników Babiego Lata Filmowego i nie tylko – dodaje Wantuła.

(szb)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trziny 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE. „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaozie.

CO W TERENIE

PTTS „BŚ” – 15. 5. zaprasza na wycieczkę ze Śmiłowic przez Guty i Guckie siodło do Rzeki (około

10 km). Trasę można przedłużyć przez Jaworowy i Ropice (19 km) lub przez Mały Jaworowy zejść do Oldrzychowic (około 13 km). Odjazd pociągu do Cz. Cieszyńska z Karwiny o godz. 8.02, z Hawierzowa o godz. 7.45, z Cz. Cieszyńska do Trzyniecia o godz. 8.42, dalej autobusem na przystanek Śmiłowice-Pocztą o godz. 9.10. Kierownik Józef Piec, tel. 732 610 598.

-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

OFERTY

MALOWANIE DACHÓW i płotów, skrobanie, 3 x lakier, 140 kc/m2 z farbą. Balicki, tel. 732 383 700.

GŁ-160

osobę do sprzątania oraz pomocy w kuchni przy wydawaniu posiłków. Blizsze informacje pod nr. tel. 558 558 256 lub 605 540 317.

GŁ-283

OFERTA PRACY

PRZEDSZKOLE IM. ST. HADYNY w Bystrzycy zatrudni od zaraz na czas określony (zastępstwo za chorobowe)

ŻYCZENIA

Nic dwa razy się nie zdarza i nie zdarzy, z tej przyczyny bukiet życzeń dziś składamy, bowiem Setne urodziny w czwartek 13 maja obchodzi

pani **LIDIA WITA**

członkini MK PZKO w Suchej Górnej, która była jedną z założycieli Koła w roku 1947 i do dziś aktywnie wspiera jego działalność.

Szanownej Jubilatce z okazji Pięknego Jubileuszu dziękujemy za te wszystkie lata oraz składamy życzenia dobrego zdrowia, pogody ducha i tylko radosnych dni.

Zarząd MK PZKO w Suchej Górnej.

GŁ-281

WSPOMNIENIA

Jutro, 12 maja, obchodziliby swoje 70. urodziny nasza Droga

ŚP. WANDA GORYCZKOWA
z Sibicy

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GŁ-282

Czas mija, pamięć pozostaje.

Dnia 13 maja minie 5 lat, kiedy nas na zawsze opuścił

ŚP. RUDOLF KAŁUŻA
z Karwiny-Raju

zaś 26 maja obchodziłby swoje 93. urodziny.

O chwilę cichych wspomnień i modlitwę prosi syn z rodziną.

RK-036

Skromna w swoim życiu, cicha w swoim bólu, kochająca i kochana odeszła od nas na zawsze.

Dnia 14 maja 2021 minie 1. rocznica śmierci naszej Najdroższej

ŚP. WANDY ORAWSKIEJ
z Podlesia

Z wdzięcznością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GŁ-247

Ktoś jest, i nagle Go nie ma...

Brakuje nam Jego głosu, spojrzenia, uśmiechu.

13 maja mijają 4 lata, kiedy odszedł od nas na zawsze nasz Kochany

ŚP. KAZIMIERZ STEFFEK
z Trzyniecia

Wspominamy z miłością i wdzięcznością. Najbliżsi.

GŁ-264

Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne.

Dnia 12 maja przypada trzecia rocznica odejścia

ŚP. STANISŁAWA SZCZUKI
zamieszkałego w Łomnej Dolnej

O chwilę modlitwy proszą małżonka, syn i córki z rodzinami.

GŁ-274

NEKROLOGI

Spoczywam w Panu, bom w Panu żyła...

Dziękujemy wszystkim, którzy uczestniczyli w ostatniej drodze

ŚP. STEFANII CZUDEK
z Gródka

– wszystkim, którzy zostali z nią w modlitwach i wspomnieniach. Zasmucona rodzina.

GŁ-284

Jak różne są rzeczy ukryte w króciutkim wyrazie: żal...

Zawiadamy krewnych i znajomych, że dnia 4 maja 2021 zmarła w wieku 85 lat nasza Kuzynka

ŚP. MARTA SWACZYNOWA

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 11 maja 2021 o godz. 13.00 z kościoła Podwyższenia Krzyża św. w Karwinie-Frysztacie.

RK-038

Z ogromnym smutkiem i bólem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego Kolegi

ŚP. JANUSZA LASOTY

Wyraz głębokiego współczucia żonie Dance oraz całej rodzinie składają koleżanki i koledzy z klasy gimnazjalnej.

GŁ-280

PROGRAM TV

WTOREK 11 MAJA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położną (s.) **10.15** Pudelko **10.30** List do ciebie **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wszystko, co lubię **14.30** Spa **14.55** Wszystko-party **15.40** Wezwijcie położną (s.) **16.45** Podróżowania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Posterunkowy Topinka (s.) **21.00** Czarni baronowie (s.) **22.00** Marta i Věra (s.) **22.55** Komicy na piątek **23.50** Kryminolog (s.) **0.50** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Cudowna planeta **9.50** Egipt: Upadek starej rzeszy **10.35** Serengeti **11.35** 100 lat później **12.10** Nie poddawaj się plus **12.35** Nie poddawaj się **13.05** Świadkowie czasu **13.35** Wielka wojna **14.25** Ostatnie tajemnice trzeciej rzeszy **15.20** Na ratunek Tokio **16.10** Królestwo natury **16.35** Spotkanie z jeżem **17.20** Korsyka **18.15** Po Czechach nie tylko śladami sportu **18.45** Wieczorynka **19.00** Na rowerze **19.15** Magazyn religijny **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Słynne bitwy II wojny światowej **20.55** Kolben **21.45** 1945: Droga do zwycięstwa **22.55** Grantchester (s.) **23.35** Hassel (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** Spece (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Castle (s.) **15.00** Dr House (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Anatomia życia (s.) **21.30** Misja nowy dom **22.40** Weekend **23.40** Dr House (s.) **1.25** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Astro Boy (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **8.05** M.A.S.H. (s.) **8.45** Pielęgniarki (s.) **10.10** Palomino (film) **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **13.00** Policja Hamburg (s.) **15.00** Agenci NCIS (s.) **15.55** Policja w akcji **16.55** Wiadomości kryminalne **17.15** Like House **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Ślucznica (s.) **21.40** 7 przypadków Honzy Dědka **22.55** Sześć grilluje **23.40** Like House **0.10** Policja w akcji **1.10** Agenci NCIS (s.).

ŚRODA 12 MAJA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położną (s.) **10.00** Pr. rozrywkowy **10.40** Posterunkowy Topinka (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Strach (film) **15.40** Wezwijcie położną (s.) **16.45** Podróżowania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Panoptikum miasta Pragi (s.) **21.10** Hercule Poirot (s.) **22.45** Niezwykłe losy **23.40** Sprawy detektyw Murdocha (s.)

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Najwspanialsze

zjawiska naturalne **9.50** Spotkanie z jeżem **10.40** 1945: Droga do zwycięstwa **11.30** Czeskie wsie **11.50** Nasza wieś **12.15** Folklorika **12.45** Magazyn chrześcijański **13.15** Kuba **14.10** Przez ucho igielne **14.35** Tubylcy, zwierzęta i ja **15.30** Klucze **16.00** Wielka wojna **16.55** Wynalazki Leonarda da Vinci **17.50** Kolben **18.45** Wieczorynka **18.55** Człowiek, który poskromił wodę **19.25** Kawalek drewna **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Z kucharzem dookoła świata **21.00** Podróż po kostarykańskiej Guanacaste **21.30** Legendy czeskiej piłki nożnej **22.00** Lotnicze katastrofy **22.45** Gomora (s.) **23.35** Seks na sprzedaż.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** Anatomia życia (s.) **11.00** Co

o tym sądzą Czesi **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Tajemniczy szef **21.35** Zamienimy się żonami **22.50** Agenci NCIS (s.) **23.45** Dr House (s.) **1.30** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Astro Boy (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **8.05** M.A.S.H. (s.) **8.45** Ślucznica (s.) **10.10** Zatrzymane chwile (film) **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **13.00** Policja Hamburg (s.) **15.00** Agenci NCIS (s.) **15.55** Policja w akcji **16.55** Wiadomości kryminalne **17.15** Like House **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Pielęgniarki (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.50** Einstein – sprawy nieznośnego geniusza (s.) **0.30** Like House **1.05** Policja w akcji.

CZWARTEK 13 MAJA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położną (s.) **10.00** Panoptikum miasta Pragi (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Syn Boho-ucha **14.50** Zawodowcy (s.) **15.40** Wezwijcie położną (s.) **16.45** Wszystko, co lubię **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Posterunkowy Topinka (film) **21.00** Gejzer **21.30** Pr. dyskusyjny **22.30** Na tropie **22.55** Rocco Schiavone (s.) **0.35** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Korsyka **9.50** Wynalazki Leonarda da Vinci **10.50** Samoloty myśliwskie **11.35** Wspomnienia partyzantki **12.35** Podwójne życie pewnej partii **13.30** Słynne bitwy II wojny światowej **14.20** Historics **15.25** Europa dziś **15.55** Design **16.25** Kuba **17.20** Droga na Wostok **17.45** Legendy czeskiej piłki nożnej **18.15** Podróż po kostarykańskiej Guanacaste **18.45** Wieczorynka **19.00** Przygody nauki i techniki **19.30** Wierzechołki gór z V. Čechem **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Po Czechach śladami sportu **21.30** Wyścig z czasem **22.00** Rodzina Nicky'ego (film) **23.40** Queer **0.10** Bodyguard (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.45** Ulica (s.) **9.45** Zamienimy się żonami **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Castle (s.) **15.00** Dr House (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.50** Gwiazdne życie **22.20** Agenci NCIS (s.) **23.10** Dr House (s.) **1.05** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Astro Boy (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **8.05** M.A.S.H. (s.) **8.45** Pielęgniarki (s.) **10.05** Hollywoodzkie tajemnice (film) **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **12.55** Policja Hamburg (s.) **14.55** Agenci NCIS (s.) **15.55** Policja w akcji **16.55** Wiadomości kryminalne **17.15** Like House **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Ślucznica (s.) **21.35** Mroczny Kraj (s.) **22.55** Głina (s.) **0.10** Like House **0.40** Policja w akcji.

POLECAMY

• Czarni baronowie
Wtorek 11 maja,
godz. 21.00
TVC1

• Hercule Poirot
Środa 12 maja,
godz. 21.10
TVC 1

• Posterunkowy Topinka
Czwartek 13 maja,
godz. 21.10
TVC 1

o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Castle (s.) **15.00** Dr House (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Co

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC. Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą.

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyń, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyń 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Witold Kozdół, kozdolo@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Foto-reporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönowald, beata.schnowald@glos.live • Projekt makiet: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorek i piątek • Dostawę prenumeratorem prowadzi Česká pošta, s.p., oddzielení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prc@post.cz • Reklamacje: tel. 800 300 302 • Kolportaż: PMS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Poziomo i pionowo jednakowo:

- 1. biały... czyli unikat, osobliwość
- 2. wybrana do władz samorządowych
- 3. Rączy Jeleń, tytułowy bohater powieści „Ostatni Mohikanin”
- 4. biletowa na dworcu lub pancerna w banku

Wyrazy trudne lub mniej znane: UNKAS

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Poziomo i pionowo jednakowo:

- 1. mroźna pora roku
- 2. tropikalna roślina o jadalnych bulwach; pochrzyn
- 3. drzewo uprawiane w tropikalnej Azji, rodzące owoce o smaku brzoskwini
- 4. Eros w mitologii rzymskiej

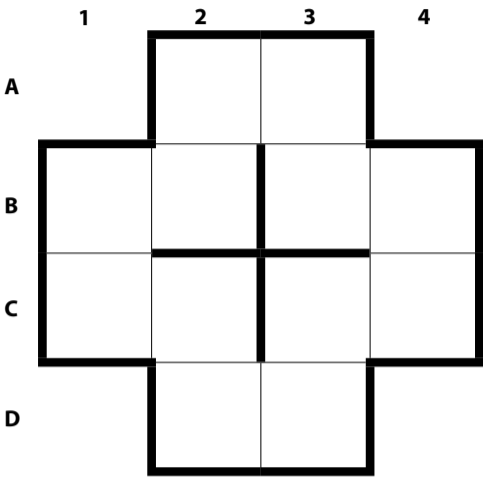
Wyrazy trudne lub mniej znane: IGNAM

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

KRZYŻÓWKA SYLABOWA

POZIOMO: **A.** uroda, piękno, czar **B.** dawna kosztowna tkanina jedwabna – centralny plac w miastach starożytnego Rzymu, np. Romanum **C.** mityczny potwór o wielu głowach odrastających po ścięciu – kraj ze stolicą w Hawanie **D.** potocznie: o lekcji arytmetyki, geometrii
PIONOWO: **1.** mało istotny, nieznaczący **2.** dobierany do koszuli i garnituru – komedia lub tragedia **3.** najsławniejsza poetka starożytnej Grecji – przestarzałe: matka chrzestna lub sąsiadka, przyjaciółka **4.** latynoamerykański taniec towarzyski pochodzący z Kuby

Wyrazy trudne lub mniej znane: BŁAWAT, KUMA

ARYTMOGRAF

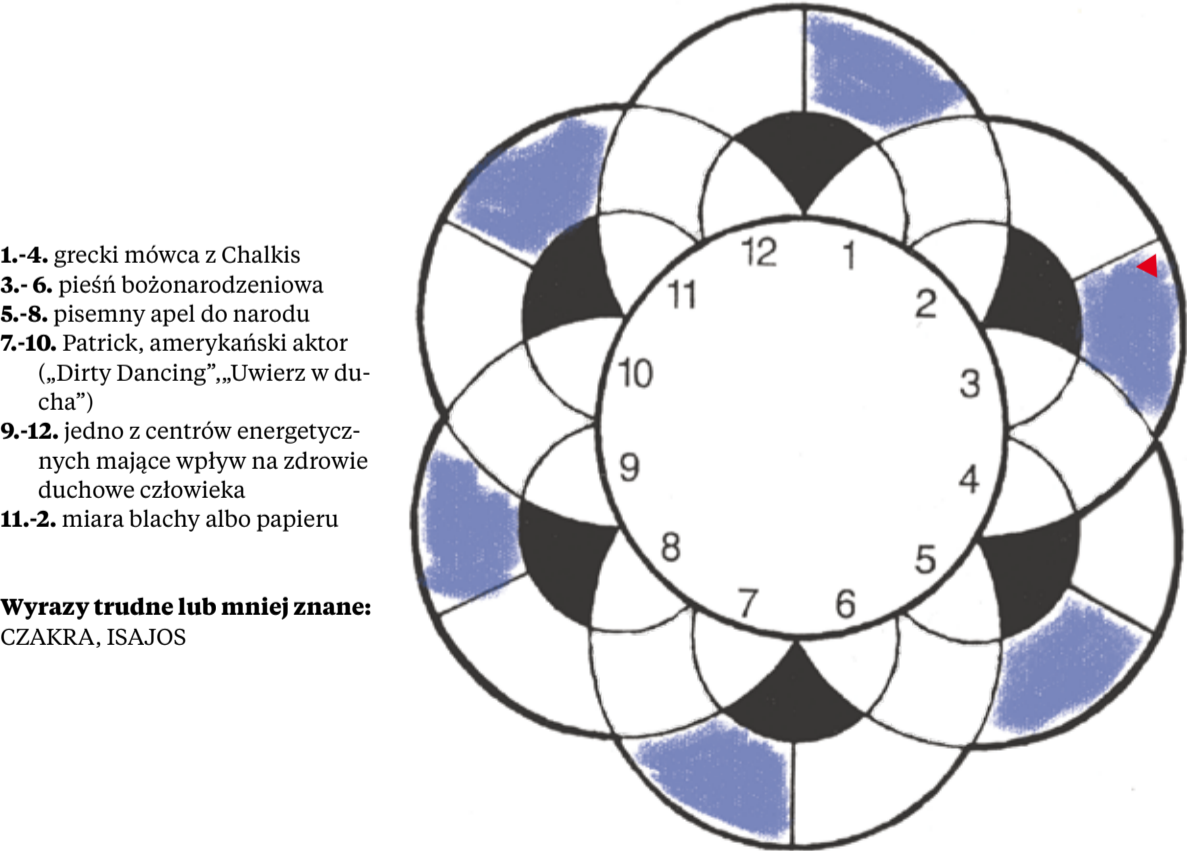
Rozwiązaniem arytmografu jest myśl Winstona Leonarda Spencera Churchilla – brytyjskiego polityka, męża stanu, mówcy, stratega, pisarza i historyka, dwukrotnego premiera Zjednoczonego Królestwa, laureata literackiej Nagrody Nobla, honorowego obywatela Stanów Zjednoczonych...

		16	13	6	7	8		8	11	12	8	13	20	12		
	19	4	12	13	12		19	8	13	10	14	15				
1	8	13		12	2	3	4	12	18	9	17	16		20	8	5

- 1-2-3-4-5-3 – niepożądany gość, intruz, narzucająca się osoba
- 6-7-8-9-2-10 – porusza się powoli, pelza i wystawia rogi
- 11-12-8-13-14-15 – wieńczy je koniec
- 16-17-4-18 – komisja sędziowska
- 19-2-20-3-2 – do butów lub do zębów

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie cytatu, którego autorem jest Ali ibn Abi Talib, brat stryjeczny, przybrany syn, a następnie zięć Mahometa, mąż Fatimy: „Wartość człowieka poznasz po jego...”

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 21 maja 2021 r. Nagrodę z 27 kwietnia otrzymuje Irena Walczysko z Trzyńca. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki sylabowej z 27 kwietnia:
A. SOFA **B.** CYPEL/LADA **C.** NASA/JUDA **D.** MARA
1. CYNA **2.** SOPEL/SAMA **3.** FALA/JURA **4.** DADA
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 27 kwietnia: **1.** MOWA **2.** OBRAZ **3.** WARTA **4.** AZAL
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 27 kwietnia: **1.** AZER **2.** ZUPKA **3.** EKRAN **4.** RANO
Rozwiązanie rozetki z 27 kwietnia: APETYTY